

Published monthly by
Slovenian National Federation
of Canada,

Edited by: Editorial Board
Address: 646 Euclid Ave., Toronto, Ont.
Canada

Subscription rates:
\$3 per year, 25c per copy
Advertising
1 column x 1"
\$2.10

Slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

" — — Mnenja sem, da mora
vsakdo živeti svojo vero
in jo spričati v
vsakodnevnem ravnanju — — "

Ameriški astronaut John H. Glenn
pred uspešnim poletom okrog zemlje.

LETNIK XIII. — VOLUME XIII.

TORONTO 1. MAREC 1962

ŠTEVILKA 3 — NUMBER 3

PO MNOGIH OVIRAH SIJAJEN USPEH

Kdor je le mogel na severno-amerškem kontinentu, je sledil 20. februarja radijskim ali televizijskim poročilom o uspehu potovanja ameriškega astronava Johna H. Glenna po vesemirju. Poročevalci so vedeli povedati, da so celo papeža Janeza XXIII obveščali o poteku poleta in da je tudi on molil za uspeh tveganega poizkusa. Zgodovinski dogodek, ki so mu milijoni sledili pri televizijskih aparatih ter slišali z majhno zamudo na magnetofon sneta neposredna poročila astronava samega izredno jasno in razločno, bo imel še dolgo važne psihološke in politične, pa tudi znanstvene posledice.

Med časom poleta bi moral imeti predavanja v Coady International Institute za slušatelje, ki so zbrani tukaj iz najrazličnejših delov sveta: Od Koreje na Vzhodu do Peruja in Chile na zapadu. Vodstvo instituta je ugodilo prošnji študentov, da odpove predavanja za ta čas. Študentje so se zbrali v dnevni sobi ob televizijskem aparatu. Nudili so edinstveno sliko, ki je prikazala bolj nazorno kot dolge in učene razprave, kako je ves še svobodni svet danes vezan na znanstvene in tehnične uspehe Zdrženih držav, ki edine morejo žrtvovati dovoljne vsote od svojega narodnega dohodka za take drage načrte. Izraz na obrazih teh študentov, zastopnikov vseh glavnih človeških ras, je bil živa priča, da niso sledili nečemu, kar je zanimivo opazovati, marveč nečemu, od čigar uspeha oziroma neuspeha zavisi tudi usoda njihovih lastnih narodov. Ko so poročali, da je Glenn sporočil težave glede priprav v zvezi z računalniškim plaščem, ki naj bi ga ohranil pred zglonenjem ob povratku v atmosfero, niso bili nič manj zaskrbljeni kot oni, ki so bili neposredno povezani s poletom. Napetost se je vidno polegla, ko je sledilo poročilo, da je bila napaka samo v kontrolnem kazu, ne pa v napravi sami, in da povratek na zemljo vsaj s te točke ni ogrožen.

Amerikanci so seveda izkazali Glennu vso možno čast na običajno bučen ameriški način. Letalec sam je pokazal nadpovprečno mero ravnateljstva in sam v dobi, ko so morali njegov polet desetkrat preložiti, marveč tudi po zmagoslavnem povratku, ko je vedno povdarjal, da je bil njegov polet možen le ob sodelovanju in požrtvovalnosti tisočev in tisočev, ki so prispevali vsak najboljši del sebe, da je vse poteklo v redu. Pozornost je vzbudila tudi njegova izjava pred poletom, ki je izpričala njegovo globoko vernost: "Mnenja sem, da mora vsakdo živeti svojo vero in jo spričati v vsakodnevnem ravnanju".

R. Čučej

Občni zbor ontarijskega etničnega tiska

Canadian Ethnic Press Association, organizacija izdajateljev in urednikov etničnih časopisov v Ontariju, je imel letni občni zbor 8. februarja v Torontu.

Posebne omembe vredna sta bila dva dogodka preteklega poslovnega doba: proslava 10 letnice obstoja kluba in organizacije za posredovanje materiala etničnemu tisku "Canadian Scene" ter obisk Ottawe, ki ga je organiziralo ministerstvo za državljanstvo ter vseljevanje za urednike etničnega tiska.

Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika Frank Glogowski, glavni urednik poljskega lista Zwiakowice. Drugi podpredsednik je Slovak dr. Joseph Kirschbaum, tajnik pa Vladimir Mauko.

Objavljamo vsebino letaka, ki se širi med Slovenci v domovini od novega leta. Letak opozarja na titovsko in komunistično nasilje, na hegemonizem Beograda in izrabljanje Slovenije, na omejevanje slovenske svobode in vzbuja Slovence k samozavesti in vzgajanju mladine za demokracijo ter kliče Slovence k boju za uveljavitev pravice do samoodločbe in za uresničitev lastne države.

Uredništvo

Preberite, premislite in daj naprej! POSLANICA SLOVENSKEMU NARODU ZA NOVO LETO 1962

SLOVENC!

Začenja se novo leto sužnosti za naš narod v Jugoslaviji, pa tudi novo leto vse aktivnejšega in zavestnejšega boja za našo narodno osvoboditev, za neodvisnost Slovenije in za resnično demokratizacijo slovenskega življenja.

Vedno širše slovenske množice se osveščajo stanja, v katerem životari naš narod v današnji Jugoslaviji. Medtem ko so ga z zvijačo vključili leta 1918 v prvo centralistično Jugoslavijo in ga z nasiljem držali v njej, pri čemer je skušala vladajoča srbska klika z diktaturo, s prepovedjo slovenske zastave in celo s trganjem Cankarjevih spisov iz šolskih beril zatreti v slovenski mladini narodno zavest, so ga v drugi, poveljni Jugoslaviji napravili za pravega sužnja. Odvezli so mu vse pravice političnega naroda ter ga skušajo čimprej pretopiti v enotno jugoslovansko socialistično družbo. Ta imela seveda, kot praksa jasno dokazuje, srbski pečat in zato se zanjo enotno ogrevajo srbski hegemonisti in vladajoča titovska klika, ki je prirastla na svoje stolčke in ve, da lahko ohrani svojo oblast le v enotni državi, z enotno partijo, UDBO in vojsko in z uničenjem vsakršnega narodnega ponosa in zavesti.

SLOVENC!

Ne pozabite, da se je začelo komunistično titovsko nasilje nad nami s prevaro, ko je partija prisilila v bunkerjih osamljene in demoralizirane voditelje drugih političnih skupin OF, da so podpisali na Pugledu kapitulacijo, s katero se je spremenila OF iz politične odporiške koalicije v privesek partije; da se je začelo z množičnim pokolom dvanajstih tisočev slovenskih fantov, ki so se v dobri veri, čepav pod vodstvom, ki ni bilo derajlo zahtevam časa, bojevali za drugačne koncepte svobodne slovenske domovine, in z umori več tisoč civilistov in celo otrok, Slovencev in pripadnikov narodnih manjšin na našem ozemlju; da so takoj po vojni odvzeli Sloveniji vsakršno politično in gospodarsko avtonomijo in z ustavnim popravkom 1. 1953 tudi formalno pravico do samoodločbe da je Slovenija republika samo še na papirju in da o njeni državnosti pravno ni več sledu!

NE POZABITE,

da je slovenski narod daleč najbolj izkoriščen narod na svetu, ku mu jemlje Beograda 50% njegovega narodnega dohodka: da je jugoslovansko gospodarstvo kljub trem milijardam dolarjev, izsesanih po vojni iz Slovenije, in kljub štiri in pol milijardam ameriške pomoči, neglede na pomoč, Anglije, Francije, Norveške Italije itd. danes najbolj klavirno na svetu ter se še vedno zanaša samo na dolarsko pomoč in izkoriščanje; da je kljub vsemu trobentanju o jugoslovanskih gospodarskih uspehih morala dati Amerika samo v letu 1961 Jugoslaviji milijon ton žita na dolgoročne kredite, ki ne bodo nikoli vrnjeni, hkrati pa prosjači jugoslovanska vlada za novo pomoč v znesku pol milijarde dolarjev; da je slovenski delavec v Jugoslaviji plačan za isto delo trikrat nižje kot delavec na evropskem zahodu; da duši Beograd zaradi gospodarskega izemanja in sovražnega slovenski sport, kar naši športniki sami najbolje vedo; da sta slovenska znanost in kultura žžna tleh; da so najboljši slovenski pisatelji prisiljeni k molku, s čimer je prizadejana neizmerna in nepopravljiva škoda slovenski kulturi in slovenskemu ugledu v svetu!

SLOVENC!

Ne dajte se več varati od megalomanskih fraz beograjske kilke o "socialističnem napredku" itd. Sami ste priče neučinkovitosti tega sistema, ki temelji na diktaturi in na ostudnem osebnem kultu, edinem, ki je še preostal v Evropi, in preračunanem na najbolj primitivno psiho in na vedno hušje poneumljenje ljudi! Pobijajte Titov kult, ki vas smeši in ponižuje pred Evropo! Ne opravljajte več titovskega totalitarizma in lastnega oportunitizma s tem, da gre za "napredek", domovino, socializem in delavski razred. Gospodarska in politična zasunjenost in izkoriščanje kakega naroda nikdar ne pomenita napredka, ampak služita samo nasilju nad lastno in tujo svobodo! Pomislite na to, da so tudi Nemci navajali opravičila za Hitlerjev totalitarizem in za svojo slepo pokorščino, toda danes je vse poštene Nemce tistega bojazljivega opravičevanja sram!

SLOVENC!

Razmišljajte o svoji usodi in o usodi slovenske domovine! Vcepilajte otrokom ljubezen do slovenstva in svobode! Vcepil jim vsaj osnovne pojme demokracije, da ne bomo dobili generacij, ki sploh ne bodo več vedele, kaj sta svoboda in demokracija! Ta nevarnost je za nas zelo realna, ker slovenski volivci že tri desetletja in pol niso imeli priložnosti svobodno voliti in se udeleževati demokratičnega političnega dela, pravi pojem strankarske in parlamentarne demokracije pa poznajo le še starčki iz avstrijskih časov. Zavedajte se, da je Jugoslavija poleg obeh diktatur za Pirenejskem polotoku edina država v Evropi, kjer se že od vojne ni izmenjala vladajoča garnitura. Tej gre samo še za to, da se ohrani na oblasti. Temu je pripravljena podrediti vse drugo, tudi usodo narodov, ki sestavljajo Jugoslavijo! Ne pozabite, da so v Evropi samo še Francova Španija, Sovjetska zveza in Češko-slovaška tiste države, ki s silo drže v podložništvu druge evropske narode in jim ne priznajo pravice do samoodločbe in lastne države!

POMEMBNA RAZSTAVA SVOBODNEGA SLOVENSKEGA TISKA V ZAMEJSTVU ...

Zalostni majske dogodki 1945. leta so za nami. Nepričakovano smo se takrat znašli na pragu hladne tujine, ki je postala naš novi krušni, za naše otroke pa tudi že, rodni dom.

Doživeto smo se v tistih neizglednih dneh oklepali bogate dediščine naših prednikov: s seboj smo ponesli neizmerno ljubezen do materine besede, zvestobo naši razkosani slovenski zemlji, in neomajno vero v vse tiste vrednote, ki človeka plemenitijo in dvigajo k Bogu!

Vseposvod po svetu se je nasešlo slovenski človek. Kljub vsem razdaljam, in večkrat tudi neugodnim življenjskim okoljem, je začel oživljati in utrjevati medsebojno močno, tisoč let staro, neprečlenljivo narodno svetlinjo: *pisano slovensko besedo!*

Na veliko našo narodno nesrečo gore danes samo izven naše domovine, v zamejstvu, mogočni, svobodni slovenski kresovi! V kratkem času dveh dni smo si jih, prepričevalno in razkošno razstavljene, prav od blizu ogledali. Zdej upam, bo mnogim odločitev lahka. *Naročajno, prebirajno in velikodušno podprimo svobodni slovenski tisk v zamejstvu!*

Razstava svobodnega slovenskega tiska v zamejstvu ni bila tokrat popolna: zamisljaj lepega je bilo izpuščena; zlasti pa smo pogrešali dijaska in akademska glasila s Koroške, Primorske in Severne Amerike.

Vendar kljub temu *razstava slovenske tiskane besede v Torontu, dne 24. in 25. februarja 1962.* pomeni za vse Slovence, v zamejstvu in domovini, važen mejnik.

Mnogotero je poslanstvo, ki ga opravlja svobodni slovenski tisk v zamejstvu. Zdi se mi pa, da je v glavnem obseženo v izvirnem kulturnem ustvarjanju, medsebojni povezavi, vzgoji, in dalje še v nadvse važnem poslanstvu, ki ga ima svobodna slovenska beseda s posebnim ozirom na naš, po mednarodnem zločinskem komu-

nizmu duhovno in snovno za sužnjen narod v domovini. *Svobodne slovenske besede v domovini ni več! Vsed vsiljenega komunističnega sužnjanskega sistema je obsojena na počasno umiranje, smrt. Prav zato pa je svobodni slovenski tisk na Koroškem, Primorskem in drugod po svetu podoben mogočnemu tabornemu ognju, ki daje tako nam kot našim bratom in sestram v trpeči domovini neomajno upanje na skorajšnje rešitev in osvoboditev slovenskega naroda!*

Slovenskemu prosvetnemu društvu "Baraga" pa, ki je dalo to plemenito zamisel in razstavo slovenskega svobodnega tiska v zamejstvu izvedlo, gre kljub pomankljivostim naše javno priznanje.

Razstava slovenske pisane besede naj od zdej naprej postane vsakoletna, večdnevna prireditve, manifestacija, pri kateri naj vsi Slovenci s hvaležnostjo in ponosom sodelujejo!

S klenimi besedami pisatelja Karla Mauserja, slavnostnega govornika, čeprav v odsotnosti, pa hvaležno izrecimo zahvalo: *'Bogu, slovenskim materam in vsem slovenskim kulturnim ustvarjalcem po svetu'* za ta pomemben in nepozaben kulturni dogodek!

L. Jamnik

• V Montrealu so organizirali poseben kolegij za delavce "Canadian Workers College". Tečaj bo trajal dvakrat po sedem tednov in bo razdeljen na pet glavnih delov: ekonomija, politične vede, zgodovina, sociologija in strokovne organizacije. Predavanja bodo v angleščini in francoščini. Sodelovali bodo: obe unierzi (McGill in katoliška) ter the Canadian Labour Congress in the Confederation of National Trade Unions. Namen te ustanove je nuditi dodatno izobrazbo delavcem, ki nimajo dovolj šolske izobrazbe, da bodo sposobni za vodilna mesta, ki so na razpolago v različnih delavski zlasti v strokovnih organizacijah.

SLOVENC!

Zahtevajte od Beograda pravico samoodločbe za slovenski narod! Zahtevajte neodvisnost za Slovenijo, kot jo zahteva Beograd za Alžirijo in kot jo priznava celo ljudstvom ki so bila e pred eno ali dvema generacijama na glasu kot ljudožrska. Zahtevajte naj bo ta pravica zajamčena slovenskemu narodu z novo ustavo, ki jo pripravljajo, in jo tudi uveljavite!

SLOVENC!

Nagli razvoj v modernem svetu ne dopušča, da bi se dalje pasivno ždeli v suženstvu in se vdajali kultu nasilnikov. V modernem razvoju mora imeti besedo in soobličevalno vlogo tudi naš narod. Do tega ima vsaj tako pravico kot črna ljudstva v Afriki, za katera ste se vi sami pred leti zbirali znanke in stanoli, da so jih lahko misijonarji naučili osnovnih oblik civiliziranega življenja, in za katerih neodvisnost se titovski predstavniki zdej tako demagoško zavzemajo v okrilju Združenih narodov in izven njih! Čas je, da se tudi Slovenci končno rešimo sramotne odvisnosti in suženjskega stanja. Zato se bojujmo za neodvisnost svoje domovine in si ustvarimo demokratično, neodvisno Slovenijo, v kateri bo slovenski narod končno svobodno zaživel ter si zavaroval neoviran gospodarski in kulturni razvoj! Le lastna država bo pomenila jamstvo za slovensko demokracijo.

Zato se bojujte z vsemi sredstvi za neodvisno slovensko državo, v kateri bodo vaši otroci lahko rastle v ponosne, poštene in svobodne ljudi! Bojujte se za to, da se bo lahko slovenski narod ponosno vrstnil med svobodne narode in da bo dobil svoj glas v Združenih narodih!

Slovenci, bodite pogumni in zaupajte v bodočnost!

Ne sodelujte s titovskim režimom! Ustanovljajte tajne osvobodilne odbore in otporniške skupine! Rušite titovsko srbsko okupacijsko oblast!

Odprijate tudi poštenim komunistom oči, da se bodo zavedli svoje dolžnosti do slovenske domovine in da se bo v njih spet prebudila ljubezen do nje!

Naj živi neodvisna Slovenija!

Naj živi svoboda!

AKCIJSKI ODBOR
ZA NEODVISNO SLOVENIJO

Ob novem letu 1962.

"Slovenska Država" (Toronto, Kanada), "Slovenska pot" ("Buenos-Aires, Argentina) in naša knjiga "This in Eloquentia" na razstavi svobodnega slov. tiska v Torontu v dnehi 24. in 25. februarja letos. (Foto V. Mauko.)

WE QUOTE

Canada's Spy Ring Must Be Destroyed!

Ukrainian weekly Vilne slovo — The Free Word — published on Jan. 27, 1962 an article by Igor Gouzenko, asking for the establishment of a Royal Commission to investigate the activities of the Canadian counter-espionage service during the last 16 years. By supporting this request we would like to ask that activities of Communists from Yugoslavia should not be excluded from such an investigation.

Following are the closing paragraphs of Mr. Gouzenko's article: "And so what has been accomplished during the last 16 years? In the first place nothing was done for the exposure of the Soviet spy networks. In the second, the suggestion, which would have had great importance for the discovery of new Soviet spy rings, was not taken up and the author of the programme and his family were smeared and subjected to measures of virtual terror.

"All this points out to one conclusion: as long as competent circles are displaying such curious indifference in this vital matter, Canadians cannot expect that serious measures will be undertaken to expose the above mentioned Soviet spy ring in Canada. There will be spasmodic efforts to show, that some work is being done and a fruitless chasing of elusive shadows, but no real work.

"The only way, in my opinion, to bring a radical change in this most deplorable situation would be to appoint a special Royal Commission, that would hear witnesses and examine impartially all the facts, elicited by such a governmental action.

"I herewith appeal to the Prime Minister and the Canadian Government to appoint such a Royal Commission without any delay, and I appeal to the patriotic Canadian public to support this my suggestion.

"By doing this Canada will again, as in 1945, render a great service to the free world and our intelligence service will once again have a chance to be proud of its famous motto: MAINTAIN THE RIGHT!"

Vsed vedno večjega števila avtomobilov, ki ne "prestanajo" varnostnega pregleda na torontskih ulicah, je policija začela s intenzivnejšimi pregledi. Lani so našli na vsakih 6 avtov enega, ki je imel napake. Luči so bile na prvem mestu izmed delov, ki niso delovali. Tukaj policij g. Bill Ainsworth izvršuje pregled na cesti.

• Cerkev Our Lady of Sorrows v Torontu ima enega največjih mozaikov v Severni Ameriki. Mozaik, delo umetnika Alexa von Svoboda, meri približno 6.000 kvadratnih čevljev in prikazuje s skupino ostalih mozaikov na stenah cerkve sedem žalosti Matere božje.

• Pomožni urednik jezuitskega tednika Amerika preč. Benjamin L. Masse je izrazil mnenje, da toben katoličan ne more pripadati k desničarski protikomunistični organizaciji — Birch Society v ZDA — ne da bi zatajil celotni katoliški socialni nauk Cerkev od Leona XIII sem.

Umrl je poznani hrvatski umetnik-kipar — Ivan Mestrovic

Dne 16. januarja je nepričakovano umrl v starosti 79 let svetovno poznani hrvatski umetnik kipar Ivan Mestrovic. Rojen je bil 1. 1883 v Vrpolju v Slavoniji. Njegovi starši so prišli iz Otavice, majhnega in siromašnega kraja v Dalmatinskem Zagorju. Njegov talent je odkril krajevni župnik, frančiškan. Priporočil ga je neki tvornici v Splitu, ki je izdelovala nagrobne spomenike in križe. Tu se je začela njegova umetniška pot. Spoznali so njegove umetniške sile in mu omogočili šolanje na Umetniški Akademiji na Dunaju, kjer se je razvil v priznane ga umetnika. Njegova umetniška pot je šla naglo nazor, Cenili so ga Nemci, Italijani, Angleži, Francozi, Avstrijci. Amerikanci Srbski kralj Aleksander I ga cenil kot genija. Po okupaciji Hrvatske po komunistih je leta 1947 prišel v Ameriko. Do 1. 1955 je bil profesor umetnosti na univerzi v Syracuse, N.Y., od tega dalje pa na poznadi univerzi Notre Dame v South Bendu, Ind., kjer je tudi umrl. Pok. Mestrovic je bil eden tvorcev tako zvane "Jugoslavije". O svojem političnem delu je izdal pred koncem življenja knjigo "Uspomenje na politične ljudi in dogadjaje", ki je izšla v B. Airesu. Bil je razočaran nad Srbi in srbskimi politikami. Prevarali so ga v njegovem jugoslovanskem navdušenju...

Po želji pokojnika naj bi bilo njegovo truplo prepeljano v rojstni kraj njegovih roditeljev v Otavice, Dalmacija. Njegov sin Mate in njegova žena sta uredila vse potrebno glede prevoza njegovega trupla in glede pogreba v domovini tako s cerkveno, kakor tudi z jugoslovansko vlado, ki je pristala na svečanosti v Zagrebu in v Splitu kakor tudi v domačem kraju.

Toda komunisti bi ne bili komunisti, če bi držali dogovor. Ko je truplo prispelo z letalom iz Amerike v Zagreb, so komunistične oblasti truplo v vsej naglici in tajnosti odpeljale v mesto Drmiš in od tam v rojstni kraj Otavice. Niso dopustile, da bi v smislu dogovora z vlado truplo ležalo dva dni v zagrebški katedrali sv. Marka, niti da bi potem, ko bi bilo prepeljano v Split, ležalo tam en dan in ob tam prevedeno v svečanem sprevodu v Otavice. O tem niso bile prav nič obveščene cerkvene oblasti. Vse je šlo tako na hitro in tako skrivaj, da je sin Mate prišel k pogrebnim mašnim šele prav za konec. Tako komunisti cenijo kulturno delo velikih ljudi. Mestrovic je bil častni član številnih svetovnih univerz, njegova umetniška dela so zbudila sloves po vsem svetu kakor n. pr. Michaelangelova, toda komunisti to ni mar. Pokazali so znova vso zlobo in nepietet do mrtvih. V cerkvi Presv. Srca v zavodu Notre Dame, Ind. se je ob mrtvaških slovesnostih od pok. umetnika I. Mestrovica poslovil v lepem nagovoru škof iz Gary, Ind. prevov. Andrew G. Grutka, ki je prikazal prizgov umetniški in krščanski lik.

O tem nekulturnem postopanju jugoslovanskih komunistov, so pisali vsi svetovni časopisi. V Chicagu je prinesel ošinsko poročilo tudi tednik čikaške nadškofije "The New World". Poročilo je objavila večina katoliških tedkov ni Severi Ameriki. M.G.

Nobelov nagradjenec Ivo Andrić se je rodil v Bosni v katoliški družini. Do 1. 1934 se je prištevati Hrvatini in je celo predstavljen v delu Antologie des conteurs croates 1880-1930. Toda — Ontologija hrvatske lirike, ki jo je izdal profesor Kombola, ni hotel več biti zastopan, češ da je Srbi. Komunistični popis "Ko je ko u Jugoslaviji" navaja poleg Andrićevega imena naslednje: "Književnik, redovni član Srpske Akademije nauka u Beogradu, rd. 1892 u Docu kod Travnika, Srbini. Adresa: Beograd, Prizrenska 7".

Hrvati v Torontu imajo mlado umetnico 5 letno Branko Ilek, ki igra klavir in orglje ter proizvaja lastne kompozicije. Po časopisnih poročilih bo "Columbia" izdala nekaj njenih izvajanj na ploščah.

SLOVENSKEGA TISKA

NAŠI RAZGLEDI, 27. DECEMBRA 1961

OB SLOVENSLEM PRAVOPISU

Med ljudmi je veliko zanimanja za novi SP. Njegov izid utegne biti eden največjih kulturnih dogodkov v prihodnjem letu, ne le na zunaj, temveč tudi po resničnem odmevu med ljudmi. To dokazuje, da se je skrb za razvoj jezika, za njegovega duha in pravilno rabo — mogoče deloma tudi zaradi upravičenega odpora vse naše javnosti ob tujejezičnih navodilih naših tovarn, namenjenih našemu kupcu, in ob tujih napisih na filmih, namenjenih našemu gledavcu — izvila iz samo strokovnih krogov in dobila potrebno širino in koristno ozadje.

Zato prinašamo nekaj posnetkov novega SP, ki že sami po sebi zadosti zgovorno pričajo o njegovi notranji ureditvi, in dodajamo še nekaj splošnih podatkov in značilnosti.

Novi Slovenski pravopis bo izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti, založila pa Državna založba Slovenije. Izšel bo spomladi 1962. Sestavili so ga: Anton Bajec Rudolf Kolarič, Lino Legiša, Janko Moder, Mirko Rupel, Anton Sovre, rajni Matej Smalč, Jakob Solar in France Tomšič.

Nova izdaja sloni na načelih SP 1950, le da še bolj izčrpano obravnava vsa tri področja: slovar, pravopis in pravopis.

Slovarski del obsega nad 27.500 gesel z več ko 100.000 besedami in okoli 200.000 zvečami, dvojnimi in pomenski odtenki. (V SP 1950 so se te številke gibale nekako takole: 20.000 — pod 100.000 — nekaj nad 110.000.) Že iz tega se vidi, da je bogastvo novega SP zlasti v zvezah in frazah, ker se je uredniški odbor ravnal po načelu, da je treba kar največ besed podati v njihovem živem in naravnem okolju.

Kakor je ob izidu vsakega novega SP pr. nas — narodu rojenih slovnice in pikočev, kakor gre včasih glas o nas — čutili nekako živčno vojno, tako se tudi zdaj nekateri nezdravo ali pa v dobri veri izjavljajo s širjenjem novic "iz dobro poučenih virov" češ da bo (tako pravijo poredni) novi SP vse skupaj postavil na glavo ali pa da bo (tako pravijo dobrohotni) v novem SP vse dovoljeno. Oboji se kajpak motijo, ker bo novi SP naravno nadaljevanje prejšnjih izdaj s smiselnim upoštevanjem sodobnega razvoja jezika in bodo spremembe, ki jih bo uzakoni tako rekoč neopazne.

Pri pravopisu bodo res bolj kakor doslej upoštevané dvojnice, utemeljene bodisi v zgodovinskem razvoju ali pa v živni rabi knjižnega jezika, na pravopisnem področju pa bo občutnejša sprememba le v pisavi pripone -avec -avka in -ivec -ivka.

Uredniški odbor se je pri tej kakor pri vseh drugih spremembah ravnal po načelu, da morajo biti pravila kar najbolj preprosta in pa približana resnični rabi. Odločil se je torej za -avec -avka in -ivec -ivka, kakor mu je naravno odzvil na članek o tem problemu v dnevnem časopisu, pa tudi upoštevanje resnične izreke in dolgoletne rabe, ki jo je (v glavnem samo v pisavi) le za nekaj časa spodrinil danes že skoraj pozabljeni valikanja.

Na zunaj bo SP 1962 še zmepraj riročen (1056 strani), ker smo izbrali manjše črke in bolj izbrani stran. Pravi obseg se namreč lepo razvidi šele iz razmerja med avtorskimi polami: SP 1950 — 100 pol, SP 1962 — 165 pol.

Novi SP bo torej večji in popolnejši od prejšnjega, še boljši bi pa lahko bil, ko bi bilo medtem še več jezikovnih vprašanj že monografično ali vsaj poljudno obdelanih. Vsak SP mora biti tudi zvest odsev trenutnega zdravega stanja jezika. Pri tem je jasno, da se ne more ozirati na morebitne preozke in nestrpne zlasti pri purizmu in antipurizmu, še posebej, ker je njihov črkarski boj dostikrat predvsem sam sebi namen in se mu lepo prilaga Prešernova zavabljica o kaši. Zanimivo je namreč, da tudi puristi in antipuristi pišejo skrbno, čisto slovensčino, kakor jo pišejo vsi

drugi, ki jim je mar jezika in se trudijo zanj, da bi bil res gibčno in vesplošno izrazilo.

Mogoče bo torej ravno novi SP znova opozoril naše slaviste, da bi ne bilo slabo, ko bi vsako leto rešili vsaj po nekaj jezikovnih vprašanj in se ne bi večno sukali samo okoli ene jare kače, ki že grize svoj rep.

Uredniški odbor je nekaj let trdo delal ob novem SP, zato si ob izidu tega dragocenega priročnika, ki daleč presega meje golega "pravopisa", iz srca želi, da bi hitro padli po njem — in ga s pridom uporabljali.

Kanadska Ameriška Domovina 6. februarja 1962

V poročilu o novem listu "Kanadske novice": "...Prepričan sem, da bi bilo za Slovence v Kanadi najbolje, da ne začnemo s kakim novim listom, ampak izboljšajo to, kar že imamo... Prav tako Slovenska država prinaša že sedaj veliko novic iz Kanade in zlasti takih, ki so važne za Slovence, ki pridejo v Kanado. A da bo ta dva lista (tedensko kanadsko prilogo Ameriške domovine in SD, op. ur.) mogoče zboljšati, potreujeta oba več naročnikov in več sodelavcev..."

AMERIŠKA DOMOVINA 9. februarja 1962.

Iz uvodnika "Vsakdo po svoji nogi čevlje meri": "...Od vsega začetka pa so "naši" tako Korotan, kot Slavček, Slovenski oder kot Lilija in Baragova prosveta, slovenske šole v Clevelandu, Chicagu, Milwaukeeju in Torontu kot podružnice Zveze slov. protikomunističnih borcev v Združenih državah in Kanadi, kot Kres in SAVA, kot Slovenska krščanska demokracija in Slovensko državno gibanje, — omenimo le nekatere..."

MISLI, Sydney, Avstralia, 1. XI, št. 1, januar 1962:

"SLOMSKOVO LETO". Gornjo označbo smo dali letošnjemu — enajstemu — letniku našega glasila MISLI. Tako važna se nam zdi stoletnica Slomskove smrti, ki jo letos obhajamo. Umrl je 24. septembra 1862 — star dva dni manj kot 62 let.

"Skazi vse 12 mesecev letošnjega leta se bomo spominjali te važne stoletnice. Nič ne dvomimo, da je naša misel vzeta naravnost iz srca tuldi našim naročnikom in bralcem. Kje pa je Slovenec, ki bi ob samem imenu SLOMSEK ostal hladen in mizerl? ... Naj ostane Slomsček tudi nadalje svetel vzor vsakemu zavednemu Slovencu!"

ZA STARO PRAVDO

Ponatisnjeno iz "Naše luč": "Junija so se v Ljubljani sestali priznani strokovnjaki za slovenski jezik in razpravljali o našem knjižnem jeziku. Povod sestanka je dalo splošno priznano dejstvo, da slovensčina danes ne uživa tiste zaslobe, zlasti pri socialističnih oblasteh, kot nekdanj. 16 let po svobodi še ni slovenskega jezikovnega slovarja, ni bilo moči izdati slovenske enciklopedije, ni dovolj pouka materinščine v šolah. Prof. Rupel je ugotovil, da so naši ljudje pod Avstrijo bolj pisali kot danes. Profesor Sovre, priznani latinist, je kot vzrok za pomanjkanje čuta odgovornosti do materinsine navedel, da so današnje oblasti izpodbile tla klasični izobrazbi, s tem pa tudi onemogocile pravi odnos do materinega jezika. Dejal je, če bodo ti viri, ki jih imamo iz antike usahnili, nam ne preostane nič drugega kot da gremo v hosto in lajamo.

Zakaj danes oblast v Sloveniji ne izda prepotrebnih učbenikov, slovarjev in enciklopedij? Izgovarja se, da za take drage reči ni denarja. Kje so pa denar vzeli, ko so izdali štiri in pol milijona lolarjev za beograjsko konferenco. Nočejo, da bi se slovenski posloj, ki je nujno vezan na materin

jezik, vzdignil? Zakaj bi slovenski človek ne smel znati v lepi materini besedi povedati, kar misli. Slovenski pesnik Janez Menart je navedel razloge, čemu slovenski človek doma lepe slovensčine ne more več obvladati: Nedobrodošel nam je velik vpliv hrvaškega jezika, ki se kaže predvsem v treh smereh: kino, prospekti trgovskega značaja in pa državno-upravne zadeve. Polovico filmov ima podanslove v srbohrvaščini To je za slovensčino škodljivo... Nekateri tovarne pri nas sploh vedne ne vedo, da so v Sloveniji. Izdajajo navodila v hrvaščini. Slovenskih navodil menda nimajo... Zmerom več formularjev je v srbohrvaščini: pošta, splošne upravne zadeve, vozovnice, itd. Za vse te stvari bi se bilo treba postaviti, ker mislim, da ta stvar nima z bratstvom in edinstvom nič skupnega, da mu je celo škodljiva, saj rodi odpor."

Zgornje je povzeto iz "Naše luči". Prav pa bilo kot dodatek pripisati naslednje: Mnenje Janeza Menarta, da zastopljanje slovensčine nima nič skupnega z bratstvom in edinstvom, je njegovo osebno mnenje, ki ga pa dogodki ne morejo potrditi. Zaradi bratstva in edinstva so bile že svoj čas, ko je Tito se v zaporih stare Jugoslavije delal svojo zaslužno pokoro in hkrati razmišljal o svojih zločinskih nakanah, železniške "Objave" tiskane samo v cirilici, pa čeprav so jih slovenski železničarji le s težavo brali ali pa jih sploh brati niso mogli. Zaradi bratstva in edinstva najmočnejši Cankarjevi sestavki niso imeli mesta v slovenskih čitankah, namenjenim za slovensko dečo in so dijaki morali uporabljati učbenike pisane v srbohrvaščini ali pa celo tiskane v cirilici. Bratstvo in edinstvo v Jugoslaviji vedno pomeni podrejenost Slovencev Srbom. Danes še veliko bolj kot nekdanj. Rdeči oblastniki danes — še veliko bolj kot njihovi predniki v Beogradu pred vojno — ne morejo prenesti, da bi se med Slovence ohranila in kaj šele okrepila narodna zavest in slovenski narodni ponos. Samozavestni Slovenci bi morda zavrgli vsako podrejenost balkanskim samodržcem, ki izjemajo svojo slovensko kolonijo morda celo huje kot največji kolonialni narodi izjemajo nepismene zamorce.

Slovenski jezikoslovci se upravičeno pritožujejo, da Jugoslavija nima denarja za to, da bi podprla slovenske knjižne založbe. Saj jih ni nikoli. Toda denarja, vsaj v današnji rdeči Jugoslaviji, ne primanjkuje. Visoki davki in pa še posebe ameriška pomoč bi lahko omogočili veliko blagostanje. Toda čreda rdečih oblastnikov, ki so še pred 16 leti dobesedno "lajali v hosti" hoče vse le zase in pa za razmah komunizma v svetu. V knjigi Dr. Zalarja smo pred kratkim brali o visokih vsotah ukradenega ali priberečenega denarja, ki ga jugoslovanski gospodarji in gospodarstveniki nalozijo med tako imenovanimi neutralski za to, da bo med njimi čim prej uspela komunistična stranka in se z revolucijo ali brez nje priklopala do nasilne oblasti. Tudi bi se našlo kaj denarja za izdajo knjig, a za izdajanje knjig, ki bi v prvi vrsti utrdile slovensčino in slovenstvo, naj gospodje v Ljubljani, ki so enkrat že naselili rdečim obljubam, nikar ne pričakujejo pomoči iz Beograda. Rdeči Beograd je jasno pokazal svoje načrte s Slovenci. Papir-

nata slovenska republika ni več priznana niti na papirju. Številno tujerodcev, ki so se do danes naselili v Sloveniji stalno raste. Načrta podpora dijakom iz jugoslovanskega študija v Sloveniji zato, da bi morda postalo razumljivo samo po sebi, ko bi eden ali drug profesor začel poučevati v srbohrvaščini, ni več prikrita. Člani komunistične partije, ki so dolžni pokorščino svojim nadrejenim, pa vneto odstranjajo vse, ki imajo pomisleke zaradi današnje stanja. Komunistična stranka se zaveda, da Slovenci, ki so v veliki meri ostali zvesti slovenskim izročilom, komunizma ne morejo sprejeti — pogledmo še enkrat v "Crne Bukve" — in zato vsiljuje bratstvo in edinstvo jugoslovanskih narodov, ki je nova in najkrucejša oblika nasilja v Jugoslaviji in ki je začelo z geslom, ki smo ga slišali začasa Karadžordževićev: en jezik, ena država, en narod. Res, s tujo pomočjo je komunistom v Sloveniji uspelo priti na oblast, in samis s tujo pomočjo se vzdržijo na oblasti.

M.M. ● V letu 1961 so Združene države Severne Amerike poslale v vesmirje 11 novih satelitov ter dva moža na kratko vožnjo in enega 3x okrog zemlje. Sovjeti so v istem času spravili v vesmirje samo 6 satelitov, toda dva moža sta po večkrat oborožila zemljo.

Novice iz SLOVENIJE

Na razstavi slov. tiska v Torontu: levo: — pogled na dela Slovenske kulturne akcije. Desno — razstava je privabila mnoge... (Foto: V. Mauko)

Večja povezanost s ciljem politične združitev

Zelo razširjeni tednik U.S. News & World Report je objavil v številki 19. februarja t.l. članek, v katerem poroča, da predvidevajo kanadski industriji potrebo po večjem gospodarskem sodelovanju med ZDA in Kanado, ki utegne po evropskem vzorcu dovesti v dogledni bodočnosti do politične združitve obeh federalnih držav.

Članek prinaša naslednje podatke, ki jih mnogokrat prezremo pri naših predstavah o Kanadi: Približno ena petdesetina Kanade ob meji obeh držav od približno Windsorja do mesta Quebec obsega približno tri petine kanadskega prebivalstva, štiri petine industrije nad 90% celotne proizvodnje poljedelskih strojev, težkih električnih strojev in tobačnih izdelkov, nad 75% celotne proizvodnje kemikalij, gume, aparatov in električnih gospodinskih predmetov, približno dve tretjini celotne prodaje na drobno, ter skoro vse avtomobile ter dele avtomobilov.

kom odpovedati vsem častem in naslovom. Ker ni imel nikogar, ki bi ga sprejel pod streho, se je naselil pri svojem škofu msgr. Vovku. Tu je končal tek svojega življenja. Njegova sestra, ki se je vrnila z njim vred v domovino, je morala nazaj na Koroško, ker ni dobila službe. Naj počiva v miru!

Se jih ni dovolj izučilo...

Pritisk javnega mnenja na politike ZDA je dosegel vsaj toliko, da smo parkrat videli komunistično Jugoslavijo omenjeno v družbi drugih komunističnih držav, česar že dolgo nismo bili vajeni. Očitno pa ta pritisk še ni bil dovolj močan, da bi povzročil kako znatnejšo spremembo zunanje politike ZDA do komunistične Jugoslavije. Državni tajnik za zunanjo politiko ZDA Dean Rusk je namreč izjavil pred odborom Zbornice, ki preiskuje vprašanje trgovanje s komunističnim blokom, da je Kuba del svetovne zarote komunizma, da pa je Jugoslavija pokazala svetu, da se je možno izvit iz sovjetskega sestava. Ko so ga vprašali, na kateri strani bi se borila Jugoslavija v primeru spopada med Vzhodom in Zapadom, je odgovoril, da bi si v tem primeru Jugoslavija močno prizadevala, da bi ostala izven tega spora.

DRUŽINSKE ZDRAVSTVENE USLUŽNOSTI NA RAZPOLAGO V ONTARIJU.

Vedeti morate o zdravstvenih uslužnostih, ki so na razpolago v Ontariju v vaši pomoč, ali v pomoč članom vaše družine! Svetujemo vam, da si izrežete ta oglas za vaše nadaljnje vodilo!

USLUŽNOSTI ZA ZOBE
Zobni oddelek oddelka za zdravje ima naslednje uslužnosti:
● Zobne uslužnosti v ontarijskih umobolnicah in Glavni zobni laboratorij.
● Uslužnost za zdravljenje zob otrok v neorganiziranih predelih. V to svrhu posebej opremljen železniški voz.
● Zdravljenje zob otrok v organiziranih predelih. V ta namen posebni denarni dodatki lokalnim zdravstvenim odborom.

KONTROLA NALEZLJIVIH BOLEZNI
To vrši epidemiološki oddelek, ki pomaha vsem občinam pri odkrivanju mest, odkoder se začno nalezljive bolezni razširjati.

ZDRAVSTVENI ODESKI
Zdravstveni odsek je povezava krajevnih občin za čim uspešnejši zdravstveni načrt. Taka povezava lahko poveže, okraje, okrožja, več trgov skupaj v mestu ali tudi samostojna mesta. Tak oddelek posluje pod lokalno upravo oddelka za zdravstvo ki nastavlja osebe oddelka, ki ga sestavljajo zdravniki, zaščitne sestre, veterinarji, pregledniki sanitetnih naprav in pisarniške moči.

SPLOŠNA SNAGA
Ta oddelek upravlja in daje nasvete lokalnim zdravstvenim odsekom v pogledu prehranjevalne snage, snage mleka in mlečnih izdelkov, snage prehranjevalnih prostorov, šol, krajevne dobave vode, snage v kanalizacijskem sistemu, kontrolo mrčesa in nadležnih živali ter vse druge možnosti obče snage.

OBVESTILA IN RAZGLASITVE
V tem pogledu so narejeni plani za čim močnejšo razglaševanje uslužnosti zdravstvenih ustanov, ki so na razpolago ljudem Ontarija.

INDUSTRIJSKA HIGIJENA
Ta oddelek povspušuje zdravstvo v industriji. Lastniki so vzpodbujani k čim močnejšemu sodelovanju za zdravniško in zobno pomoč za čimboljše zdravje na splošno.

LABORATORIJI
Veliki del dela tega oddelka sestavlja bakteriološko raziskovanje kužnih bolezni. Tega vrste v glavnem zdravniki. Bakteriološko raziskovanje mleka in pitne vode je tudi ena izmed važnih opravil, ki ga vrši ta oddelek.

SEKCIJA BOLNIŠKIH NEGOVALK
Ta upravlja šole bolniških negovalk za vso pokrajino, in to v pogledu izobrazbe in življenjskih pogojev teh solah.

LJUŠKE BOLNIŠKIH NEGOVALKE
Ljudni namen tega oddelka je, da pomaga lokalnim, zdravstvenim odborom pri organiziranju uslužnosti javnih bolniških negovalk.

ZDRAVJE MATER IN OTROK
Oddelek za zdravstvo mater in otrok skrbi predvsem za zdravje pričakujočih mater in za zdravje otrok v predšolski in šolski dobi.

DUSEVNO ZDRAVJE
Ta oddelek upravlja število umobolnic, kakor tudi bolniške šole za duševno omejene otroke.

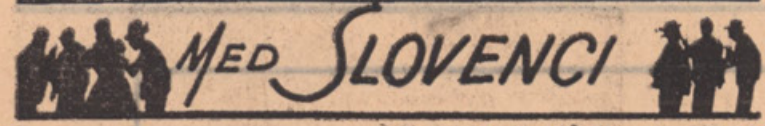
PREPREČEVANJE TUBERKULOZE
Ontario je sročil, da ima uspešno metodo, s katero oddelek za preprečevanje jetike vrši svoje uspešno delo. Sanatoriji za jetično so upravljani po vsej pokrajini na bazi prostovoljnih skupin, vlada pa prispeva dober del za vzdrževanje bolnikov v teh bolnicah, prav tako daje vlada večje vsote denarja za nove gradnje. Ker je x-ray še vedno najuspešnejša metoda za ugotavljanje te morilke ljudi, vlada oskrbuje prevozne x-ray enote po vsej pokrajini.

REHABILITACIJA
Z ustanovitvijo oddelka za rehabilitacijo, je to delo v tesni povezavi z drugimi zdravstvenimi in sličnimi ustanovami, ki se jih lahko poslužujejo bivši bolniki umobolnic in tb-bolnic.

PREHRANA
Ta oddelek je v glavnem organiziran le za konzultacijo. V glavnem organizira prehranjevalne konference ljudskih bolniških negovalk za vso pokrajino, kakor tudi javne urade za družinske posve tovalnice, solske ljudske zdravstvene urade in klinike za dojenčke.

ONTARIO DEPARTMENT OF HEALTH
Parliament Buildings, Toronto, Ontario. Honourable Matthew B. Dymond, M.D. C.M., Minister

Toronto

Ze v prejšnji številka S.D. smo obširno poročali o uspešnem letu slovenske hranilnice in posojilnice J.E. Kreka v Torontu (Credit Union). Danes dodajamo še kratki dodatek k prejšnjemu.

Na občnem zboru 4. feb. 1962. ki je bil ob 3 uri popoldne v cerveni dvorani na Manning Ave. ja bil ponovno izvoljen v glavni odbor g. Viktor Trček, v nadzorni odbor so izvolili g. Rika Zirenfelda, v kreditni odbor pa g. Staneta Levstika, Udeležba članstva na občnem zboru je bila zadovoljiva.

Razstava Slovenskega tiska 24. in 25. feb. 1962

Seznam razstavljalcev: Ameriška Domovina - USA Ave Marija - USA Božja Beseda - Kanada Demokracija - Italija Družabna Pravda - Argentina Duhovno življenje - Argentina Katoliški glas - Italy Katoliški misijoni - Argentina Klic Triglava - Great Britain Misli - Australia Moharjeva Družba v Celovcu, Austria. Poleg knjig izdaja še: Koroška Kronika, Vera in dom. Naša Luč.

Pismo (Rev. Kunstelj) - Great Britain Slovenska beseda - Argentina Slovenska država - Kanada Slovenska kulturna akcija - Argentina Slovenska Pot - Argentina Svobodna Slovenija - Argentina Studia Slovenica - USA Vestnik - Argentina

Razstavo slovenskega zamejskega tiska je priredilo Slovensko katoliško prosevno društvo "Baraga" v cerkveni dvorani na 609 Manning Ave., Toronto. Glej poročilo: Uredništvo.

Po dvojnem pripravljalnem sestanku za ustanovitev diskusijskega kluba članov narodov, ki žive v Srednji Evropi, je prišlo 24. t.m. do sinjskega sestanka in debat, ki so se ga udeležili člani naslednjih narodov: Čehi, Slovaki, Madžari, Slovenci, Hrvati in Srbi. Naslednji sestanek bo čez en mesec in upati je, da se pridružijo takrat tudi Poljaki, Romuni, Bolgari in Avstrijci. Ti sestanki so se začeli pred meseci na pobudo Slovaka prijatelja Slovencev Dr. J. Kirschbauma in našega urednika Dr. R. Čučjaša. Članstvo je trenutno na osebnostni bazi in se jih lahko udeleži vsak, komur je mar usoda nas vseh in želi doprinesiti svoj delež v debatah, ki so ne akademski višini. V načrtu je tudi revija v angleščini.

Gostovanje "Triglava" iz Milwaukee, Wisc. Kakor smo že omenili v prejšnjih številkah, je prišlo do kulturnih izmenjav med slovenskimi organizacijami v Chicagu in Milwaukee. Take izmenjave so zelo koristne in so močan doprinos v kulturnem razmahu slovenskega življa v Ameriki. - V soboto 27. januarja se nam je privič predstavil "Triglav", slovensko kulturno društvo iz Milwaukee, Wisc. O igralcih tega društva smo že mnogo slišali in brali. Imajo mnogo prvotnih igralcev, ki so se doma poklicno bavili z dramsko umetnostjo. Zato smo bili prav veseli tega gostovanja, ki bo gotovo dalo kaj spodbude tudi našim čigaskim dramskim silam. "Namišljeni bolnik" je delo svetovno znanega dramatika Mollera. Več sto let je šlo to edinstveno delo preko mnogo gledaliških odrov poklicnih gledališč v Evropi in drugod. Ni lahko delo. Zato ima "Triglavska" igralrska družina veliko zaslug, da nam je predstavila to gledališko zanimivost, ki je osvojila naše gledalce in jih držala v napeti pozornosti od začetka do konca. Komedija žigosa bogatega Argana, ki ne ve, kam bi s svojim premoženjem, kot neozdravljivega bolnika, dasiravno mu ne manjka prav nič, Vse je le namišljeno, v njegovi bolni domišljiji. Mollierre se v komediji neusmiljeno norčuje iz zdravnikov tiste

ob nedeljskih popoldnevih tekom januarja in februarja predila vrsto predavanj, kjer so govorili: č. g. Stanko Skvarča, ki se je mudil tukaj na obisku, o Argentini in življenju Slovencev v Argentini; g. Ivan Avsenek o socialnem zavarovanju v Evropi in Ameriki; prof. Vinko Lipovec o ameriški zgodovini; g. Jakob Resnik, eden nastarejših slovenskih naseljencev v Clevelandu, o Slovincih v Clevelandu. Večer ZSPKB. Krajevni odbor ZSPKB v Clevelandu je v soboto zvečer 24. februarja priredil družaben večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Navkljub snežnemu vremenu je bil obisk lep in zadovoljiv. Čisti dohodek je šel v invalidski sklad.

Naročnina V Clevelandu morete poravnati naročnino pri Erštetu, St. Clair Ave. in 68. cesti in pa pri g. Viliju Zadnikarju, 6920 Bayliss Ave. Na to možnost opozorjamo predvsem tiste, ki še niso poravnali naročnino za preteklo leto. Trgovina Familja na Gless Ave. nasproti šole sv. Vida ima na razpolago še nekaj vezanih izvodov knjige "This is Slovenia"

Akademski dom Korotan Ze od vsega začetka so koroški študentje pogrešali skupen dom, kakor ga imajo razne druge študentske organizacije, posamezne avstrijske dežele in posebno še avstrijska visokošolska organizacija. (Österreichische Hochschulenschaft). Tembolj so bili presenečeni, ko jim je č. g. Ivan Tomažič, Slovenec in navdušen narodnjak, nekega dne razodel, da obstoja možnost lašnega doma, ki naj bi služil izključno študirajoči mladini - s slovenske. Koroške. Hiša, v kateri je na razpolago celo nadstropje z lastnim kljubskim lokalom, je last reda klarentinskih patrov, ki oddajajo sobe študentom. S tem, so koroški slovenski akademiki stopili na svoja lastna tla. Kljubska soba bo služila za knjižnico, ki se je iz privatnega stanovanja preselila v ta novi center Slovencev na Dunaju in bo tako lahko služila svojemu namenu. Akademiki na Koroškem so bili zelo veseli tega velikega uspeha. Vejo, da jim njihov študentski oče pripravlja še večje

Viljevo rojence - so se oglašile pri naših prijateljih. Najprej pri blagajniku SNZ Lojzetu in Veri Gregorici na 22. ml Pl. in pustile hčerko Vando Marijo. Kmalu nato pa pri zdravniku dr. Francetu Kimovcu, kjer so prinesle težko pričakovanega fantka, ki so mu dali ime Franci. Obema družinama naše iskrene čestitke z željo, da bi otroci rastle v zdravju in sreči ter milosti božji.

10 letnico poroke sta slavila pred kratkim Gizela in Jože Ocepec v Cicero, Ill. Prijatelji so jima priredili presenečenje pri g. Tašnerju. K čestitkam se pridružujemo tudi mi z željo, da sledijo še druge desetletnice do zlatnega jubileja in še čez!

Dan srčkov-Valentinovanje pod okriljem Plesne skupine slovenskega-ameriškega radijskega kluba v soboto 10. februarja v Tomazinovi dvorani je odlično uspel. Videli smo, da imajo mnogo prijateljev na vseh straneh. Pa to tudi po svej pravici zaslužijo.

Cleveland

Narodopisni večer V petek 26. januarja zvečer je pevski zbor Slavček, ki ga vodi g. Miodrag Savernik priredil pod okriljem clevelandske javne knjižnice in clevelandskega narodopisnega društva v dvorani glavnega poslopja clevelandske javne knjižnice slovenski narodopisni večer. Spored je obsegal nagovor uda clevelandskega mestnega sveta g. Edmunda J. Turka, kratek oris Slovenije in slovenske zgodovine, ki ga je podal g. Robert Grasselli, o slovenski narodni noši je govorila gđna. Breda Osenar in jo razlagala ob živih primerih, Slavčkov zbor pa je ob razlaganju g. Karla Bonutija izvajal obrede snubljenja zaroke in ženitovanja in zapel tudi nekaj slovenskih narodnih pesmi. Dva tedna pred prireditvijo in dva tedna po njej pa so bili razstavljeni v steklenih omarah glavnega poslopja clevelandske javne knjižnice slovenski narodopisni predmeti in knjige. Graducije Ob koncu zadnjega zimskega semestra sta na Western Reserve University v Clevelandu gradurala gđna. Gordana Perhinek in g. Metod Milač. Gđna. Perhinek je prejela master of arts degree na Graduate School. G. Metod Milač pa je prejel master of science degree na School of Library Science. Za oba pomeni to ponovne akademske uspehe. Cestitamo. Predavanja SAVE V vrsti predavanj, ki jih prirejajo v Clevelandu slovenski akademiki za svoje ude je v nedeljo 28. januarja predaval dr. Mate Resman o temi: Ali je slovenska država možna izven okvira jugoslovanske federacije. V nedeljo 25. februarja pa je predaval dr. Miha Krek o nalogah emigracije. Prosveta Baragovega doma Prosveta Baragovega doma je

Chicago

Gostovanje "Triglava" iz Milwaukee, Wisc. Kakor smo že omenili v prejšnjih številkah, je prišlo do kulturnih izmenjav med slovenskimi organizacijami v Chicagu in Milwaukee. Take izmenjave so zelo koristne in so močan doprinos v kulturnem razmahu slovenskega življa v Ameriki. - V soboto 27. januarja se nam je privič predstavil "Triglav", slovensko kulturno društvo iz Milwaukee, Wisc. O igralcih tega društva smo že mnogo slišali in brali. Imajo mnogo prvotnih igralcev, ki so se doma poklicno bavili z dramsko umetnostjo. Zato smo bili prav veseli tega gostovanja, ki bo gotovo dalo kaj spodbude tudi našim čigaskim dramskim silam. "Namišljeni bolnik" je delo svetovno znanega dramatika Mollera. Več sto let je šlo to edinstveno delo preko mnogo gledaliških odrov poklicnih gledališč v Evropi in drugod. Ni lahko delo. Zato ima "Triglavska" igralrska družina veliko zaslug, da nam je predstavila to gledališko zanimivost, ki je osvojila naše gledalce in jih držala v napeti pozornosti od začetka do konca. Komedija žigosa bogatega Argana, ki ne ve, kam bi s svojim premoženjem, kot neozdravljivega bolnika, dasiravno mu ne manjka prav nič, Vse je le namišljeno, v njegovi bolni domišljiji. Mollierre se v komediji neusmiljeno norčuje iz zdravnikov tiste

V vseh pravnih zadevah se lahko z zaupanjem obrnete na novega slovenskega odvetnika in notarja.

Naslov: ANTONY AMBROŽIĆ Barrister, Notary Public 714 College St., Toronto, Ont. Telefon: L.E. 14715

ISKAL JE KOZLA - NAŠEL SLAVNE ZVITKE MRTVEGA MORJA

The Canadian Register, katoliški tednik večih škofij, je obširno poročal 17. februarja o predavanju, ki ga je imel profesor torontskega bogoslovja Lojze Ambrožič v Katoliškem informacijskem centru v Torontu 4. februarja t.l. Poročilo podaja glavno vsebino predavanja profesorja Ambrožiča, ki je s pomočjo skioptičnih slik podal zgodovino in pomen najdenih rokopisov. Najdba sama je bila slučajna. Beduinski pastir je iskal izgubljenega kozla in je iz radovednosti vrgel nekaj kamnov v odprtino, ki jo je našel pri svojem iskanju. Ker je slišal odmev razbite posode, se je pozneje vrnil in s tem odkril glinaste posode, ki so vsebovale stare rokopise.

Pomembnost teh rokopisov je predvsem v tem, da nam dajejo mnogo več vploga v versko in družbeno življenje Judov ob Kristusovem času in malo pred tem. V nekaterih primerih izgleda, da so ohranjeni rokopisi bliže originalu kot ohranjene inačice, ki veljajo sedaj za uradno sveto pismo. Vendar te razlike ne zadevajo nikakega verskega nauka.

Kako daleč je sekularizacija zajela kanadsko družbo, je razvidno iz izjave poštnega ministra v Kanadi Williama Hamiltona 31. januarja 1962 v parlamentu. Na vprašanje liberalnega poslanc a glede uvedbe posebne znamke, ki bi imela božično vsebino, je g. Hamilton izjavil, da je mnenje konservativne vlade, da je izdaja božične znamke neprijemna. Izjavil je tudi, da je del vladne politike, da ne vključi nobenega verskega predmeta na kanadske znamke. Spričo dej-

Podjetja: World Travel Service Ltd., Toronto, Canada. Duhovniki: Rev. Ignatius Berglez.

Ter naslednji slovenski rojaki: g. Ivan Berlec, g. Miro Celestina, g. Simon Curk, g. Jože Dolenc, kolega Edi Gobec, g. Alojz Grašič, ga. Ana Hočevar, ga. Gizela Hožjan, ga. Rose Jaklič, g. Marjan Jakopič, g. Anton Rečič, g. John Knific, g. Alojz Kosem, g. Ladislav Lempl, kolega Metod Milač, ga. Johana Mohar, ga. Agnes Možina, g. John Mramor, ga. Ivana Okorn, kolegica Milena Osenar, g. Milan Pecharich, dr. Franc Puc, g. John Spech, g. Jakob Stražisar, ga. Frances Turk, g. Frank Urankar, g. Joe Vrečar.

ZAKAJ ČAKATI DO POMLADI?

- NAPRAVITE SEDAJ S POSOJILOM ZA POPRAVILO VAŠEGA DOMA. Posojila za popravilo vašega doma "Home Improvement loan" dobite v vaši banki vsled "National Housing Act"-a, ki govori o izboljšanjih in popravilih zunaj in znotraj hiše, kakor tudi za različna druga izboljšanja. Lahko si izposodite do \$4000 z odplačili za dobo do 10. let. Ta posojila so tudi na razpolago za lastnike najetih nepremičnin.
- NAPRAVITE SEDAJ S POSOJILOM ZA POPRAVILO NA KMETIJI. Posojilo za popravilo na kmetiji ("Farm Improvement Loan"), ki ga podpira federalna vlada, dobite v vaši banki do višine \$7.500.- in to s 5 odstotnimi obrestmi za dobo 10 let. To posojilo krije nakup kakršnekoli kmetijske opreme ali orodja, kakor tudi popravila kmetijske hiše in drugih kmetovalčevih poslopij.
- NAPRAVITE SEDAJ S POSOJILOM ZA MALA PODJETJA. Povprašaj po vladi-podpiranem posojilu za izboljšanje majhnih podjetij, ki jih dobite preko bank—do \$25.000.— in na odplačilno dobo desetih let.

Za nasvet in pomoč, kličij vaš krajevni delovni urad. Razglašeno po nalogu g. Michael Starr, minister za delo, Kanada.

PRVA SLOVENSKA ZADRUGA V TORONTU HRANILNICA IN POSOJILNICA JANEZA E. KREKA

VAM NUDI višje dohodka od Vaših vlog kot drugi denarni zavodi, cenejša in ugodnejša osebna in hipoteczna posojila, nasveta za boljše vodstvo Vašega družinskega gospodarstva, brezplačno zavarovanje Vaših vlog in posojil za primer smrti. Uradni prostori: 646 Euclid Ave., Toronto Telefon blagajnika L.E. 2-4746

OBENITE SE Z ZAUPANJEM V VSEH NEPREMIČNISKIH, DRUŽINSKIH IN PRAVNIH ZADEVAH NA: CARL VIPAVEC SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR 278 Bathurst St., Room 4, Toronto, Ont. — EMpire 4-4004

POZOR! POTUJETE V RIM - ITALIJO? Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

Hotel - Penzion BLED Via Statilla, 19 — Telefon 777-102 - Roma Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak VINKO A. LEVSTIK Izrežite in shranite! - Pišite nam za cene in prospekte!

SLOVENSKO KATOLIŠKO AKADEMSKO STARESINSTVO, CHICAGO prireja s sodelovanjem Lige, Slov. Narodne Zveze, Save in Slov. Rad. Kluba v SOBOTO, 7. aprila 1962, ob 7.30 zvečer

KONCERT skladb p. Vendelina Spendova OFM Izvajajo: Marija Kranjc, solistka Alfred Fischinger B.M. solist in akompanist Cerkevni pevski zbor sv. Stefana Mladinski pevski zbor Orkester—študentje De Paul University School of Music Dirigira: p. Vendelin Spendov OFM Čisti dohodek je namenjen cerkvi sv. Stefana v Chicagu.

stva, da je pretežna večina Kanadčanov katoličanov, je izgovor Johna Glenn "Mnenja sem, da mora vsakdo živeti svojo vero in jo izpričati v vsakodnevnem ravnanju" je izjava g. Hamiltona ne samo napačna, ampak celo nazadnjaška.

NE DOPUSTITE, DA VAS ISKORIŠČAJO!

Ce se ne živite dolgo v Kanadi vam gotovo niso poznane nekatere navede kanadskega trgovanja.

Kupiti na obroke zveni zelo prikupno. Prepričajte se o tem, da zares razumete vse pogoje kupne pogodbe. Prečitajte jo natančno in če vam kaj ni jasno glede pogojev, si jih dajte razložiti po osebi, za katero veste, da je resnicoljubna in zaupanja vredna ter razume dobro angleški ali francoski. V preteklosti so mnoga doseljenci pristali na plačilo visokih obresti, ali pa so podpisali pogodbe, ki so jih vezale za višje plačilo, kot so ta sami pričakovali.

Ce se vam pojavijo dvomi v pogledu katerekoli kupne transakcije se pogovorite z uradniki odgovorne družbe, kot je "Better Business Bureau". Ti imajo podatke o vseh pritožbah proti posameznikom ali podjetjem, za katere se dvomi o poštenosti trgovske prakse. Naslov in telefonsko številko družbe, "Better Business Bureau"-ja v vaši bližini dobite v vsaki telefonski knjigi.

Ce mislite, da ste postali žrtev nedovoljenega načina poslovanja, stopite v stik z najbližjim vselitvenim uradnikom, ali zastopnikom etnične grupe, kateri pripadate. Ti ti bodo radevolje pomagali.

Pomni tudi, da so vse uslužnosti, ki jih dobite od urada za državljanstvo in vseljevanje v pogledu vseljevanja brezplačne. Ni vam potrebno plačati ničesar nikomur, kar zadeva vselitvene probleme, kadar jih obravnava v oddelku za vseljevanje in državljanstvo. Izvežbani uradniki so vam tam vedno na razpolago in v pomoč. Njihove uslužnosti so brezplačne.

Ellen L. Fairclough Minister of Citizenship and Immigration

KVIŠKU SRCA!

Iz uvodnika dr. Krnjeviča v Hrvatskem glasu (Winnipeg, 19. februarja 1962) posnemamo nekaj odstavkov, v katerih poroča o narodnem ogrožanju v t. zv. "narodni" državi Jugoslaviji. Priporočamo malo razmišljanja zlasti tistim, ki bi radi prikazali dejanski položaj kot brez vsake nevarnosti za obstoj slovenske narodne individualnosti v sklopu komunistične (pa tudi vsake druge Jugoslavije s srbsko hegemonijo). Uredništvo.

"...Za prilike u Jugoslaviji vrlo je značajna rasprava što su je javno vodili beogradski književnik Dobrica Čosić i slovenski književnik Dušan Pirjavec. Neposredni povod za raspravu je bila jedna izjava Čosićeva zagrebačkim novinama, a pravi razlog joj je nastojanje srbijanskih komunističara, da se istisne iz javnoga života "naše narode", kako se do sada naziva narode, što čine Jugoslaviju, i da ih se zamijeni s imenom "jugoslavenski narod". Istovremeno, da se dokine il i barem vidljivo oslabi dosadanje republike, jer i one izuzev republiku Bosnu i Hercegovinu imaju narodni značaj. U toj raspravi je izašla na javu činjenica, kako Slovenci ne čuju ni čuti, da se utopje u jugoslovenstvu... i kako odlučno brane, da ostanu slovenska nacija i da zadrže slovenski narodni značaj republike Slovenije, kada već nemaju svoje vlastite slovenske države. U toj cijeloj raspravi je ispaao Slovenac komunističar Pirjavec slovenski nacionalista. Prenosim iz "Borbe" nekoliko Pirjavečevih izjava, i već naprijed dodajem, kada je danas takovo raspoloženje u Sloveniji i slovenskom narodu, gdje su komunisti postali nacionalisti, kakovo je ono tek u Hrvatskoj i u hrvatskom narodu!

Slovenski komunističar Pirjavec je u istinu napisao hvalospjev narodnom osjećaju i prikazao narod važnijim od države. Evo nekoliko primjera:

"Nacija nije ni kapitalistička ni buržoaska kategorija. Nacija i nacionalnost su dvije kategorije, koje postoje i razvijaju se i onda, kada više nema ni kapitalizma ni buržoazije. One su nadklasne ili barem izvanklasne kategorije. Nacionalnost predstavlja bitni i temeljni dio čovjekove ličnosti, osnovu njegove egzistencije. Dosljedno i svestrano priznavanje nacije i nacionalnosti znači priznavanje cjelovitosti čovjekove ličnosti, znači samo pitanje istinske demokratije i istinske slobode. Nacija nije samo neka ekonomska, geografska ili kulturna osobnost, i ne može se zadovoljiti onim pravima i oblicima, koji bi odgovarali samo pojedinim ekonomskim, geografskim i kulturnim osobnostima. Nacija nije osobnost. U tom duhu treba — nastavlja Pirjavec — promatrati i odnose između nacije i države odnosno u našem slučaju odnose između nacije i republike. Ovdje ne može biti riječ samo o nekakvoj teritorijalnoj autonomiji, ne radi se samo o priznanju i zaštiti stanovitih osobnosti nego o priznavanju i afirmaciji posebnoga organizma, o afirmaciji nacije".

"...U raspravi s Pirjavecem je Čosić iznio teških priznanja o sadanjem stanju u Jugoslaviji i teške osude predratnoga pašovanja Srbijanaca u Jugoslaviji. On piše:

"Česti oblik srpskoga nacionalizma danas je 'jugoslovenstvo'. Najtragičnija posljedica toga 'jugoslovenstva' je kompromitiranje stvarnoga jugoslovenstva, jugoslovenstva kao oblika internacionalizma. 'Srpski 'jugosloveni' su za ujedinjenje. Ujedinjavaju se za njih je ostvarivanje privilegija srpskoga jezika i asimilacije manjih nacija. Srpski 'jugosloveni' uvijek su za 'jaku jedinstvenu državu'. Oni su uvijek politički 'zabrinuti' za sreću i sudbinu ostalih naroda. Oni smatraju svojom dužnošću ujedinjenjem usrećivati druge nacije. Oni su uvijek za 'državotvorstvo' na račun demokratije.— Traže državni privilegij za svoj jezik. Hoće ga nametnuti drugim nacijama. Uočava se i nedovoljno razumijevanje povjestno razumljivih manifestacija narodnoga persanaliteta u kulturama ostalih jugoslavenskih naroda, pa se na to reagira svojim srpstvom, Nacionalistički i sitničarski se reagira. Pojave srpskoga nacionalizma izazivaju i podstiču šovinizam u ostalim jugoslavenskim nacijama. Izjesno intenziviranje srpskoga nacionalizma posljednjih godina poticano je protujugoslavenskim pojavama u drugim nacionalnim kulturama. Oživljavanje malogradjanskoga nacionalizma, separatistički ispadi, republički partikularizam i protujugoslovenstvo izazivaju kod progresivnih snaga razočaranje i revolt protiv trpljenja protujugoslovenstva u nacionalnim kulturama. Posljednjih godina raspljuje se gnjev nacionalista, separatista i partikularista na svaku riječ i misao o jugoslovenstvu. Odmah se 'u ime nacionalne slobode' i 'u ime republike' nasrću: 'To je jugoslovenstvo Pere Živkovića', 'to je velikosrpstvo' 'to je srpski hegemonizam'. Posljednjih godina nacionalistički malogradjani svaku ideju povezivanja i uskladjivanja nacionalnih interesa s interesima jugoslavenske državne zajednice odmah oštro napadnu: 'To je velikodrž centralizam'. Ugroženost sve više izmišljaju nacionalistički malogradjani, separatisti, partikularisti, protivnici bratstva i jedinstva jugoslavenskih naroda. Nacionalizam je dominantna antisocijalistička tendencija. Suradnji i socijalističkom zbližavanju jugoslavenskih nacionalnih kultura nacionalizam ja glavni idejni neprijatelj".

Kako vidimo iz riječi Srbina književnika Čosića i Slovenca Pirjavca štampanih u glavnim komunističkim novinama "Borbi", komunisti ne samo da ništa riješili narodne probleme u Jugoslaviji, nego se ondje vodi otvoreni narodni rat, u kojemu su svaki dan opreke sve veće. Tako iz gleda u stvari 'bratstvo i jedinstvo', koji bi imali biti temelj Jugoslavije.

Ne traže li takove prilike sve to veću našu aktivnost?"

KNJIGE IN REVJE

Jesenska Review of Social Economy, glasilo društva katoliških ekonomov, ki je z zamudo pravkar izšla, prinaša med drugim članek dr. CIRILA ZEBOTA: President's Advisory Committee Labour-Management Policy (str. 114-132). Profesor Zebot razpravlja, kako bi bilo možno rabiti to novo ustanovo — posvetovalni odbor predsednika ZDA glede odnosa med delavstvom in voditelji industrije, ki ga sestavljajo zastopniki delavstva, podjetnikov in javnosti — v perečih vprašanih tekne med rastočimi mezdami in rastočimi cenami proizvodov in v vprašanih delavskih pogodb.

● Johannes Schasching, S.J., Die Soziale Botschaft der Kirche von Leo XIII bis Johannes XXIII. Knjižna založba Tyrolia je izdala kot del svoje žepne knjižne izdaje (št. 13-14) prevode treh glavnih socialnih okrožnic zadnjih papežev: Rerum novarum Leona

XIII, Quadragesimo anno Pija XI, Mater et magistra Janeza XXIII in rekonstruiran posnetek glavnih socialnih izjav papeža Pija XII. Vseučiliški profesor dr. J. Schasching, S.J., je napisal daljši uvod: kratek zgodovinski cris ter vsebinsko opredelitev katoliškega socialnega nauka. Leonovo okrožnico označi kot SOS program, Quadragesimo anno kot temeljni program, socialne izjave Pija XII življenjski princip družbe, iz katerega sledi program za praktično delo, in Janezovo okrožnico kot socialni humanizem. Knjiga, ki obsega 350 strani, je lepo izdelana in ima zelo koristno stvarno kazalo, ki omogoča hitro orientacijo tistim, ki nimajo okrožnic v malem prstu. Med besedilom so tudi celostranske priloge slik papežev na boljšem papirju.

● Slovanski pripovedniki v Nemščini. V Nemčiji je izšla 1.

1959 v založbi G. Stalling (Oldenburg in Hamburg) zbirka Liebesgeschichten der slawischen Völker (Ljubezenske zgodbe slovanskih narodov), ki jo je uredila Gerda Hagenau. Njen uspeh na knjižnjem trgu je omogočil lansko leto izdajo podobne zbirke iste urednice pri isti založbi pod naslovom Moderne Erzähler der slawischen Völker (Moderni pripovedniki slovanskih narodov). Zbirka, ki obsega 512 strani, prinaša dela 4 Čehov (nobenega Slovaka), 5 Poljakov, 2 Bolgincev, 3 Hrvatov, 2 Srbov, 3 Bolgarov, 10 Rusov, in 1 Ukrajince.

Slovenka književnost sledi za češko in poljsko ter jo zastopata Andrej Hieng s prozo "Grob" ter Ciril Kosmač s prozo "Kruh za telo in dušo". Hrvate zastopajo Vladimir Nazor, Stjepan Galožica in Miroslav Krleža, Srbe Antonije Isakovič in Ivo Andrič. Avstrijski kulturni tednik Die Furche pristaeva Andriča Hrvatom (v poročilu v 51-52 številki lanskega letnika z

značilnim naslovom: Ivo Andrič, Mož iz večjega cesarstva, pri čemer misli na dejstvo, da je bil Andrič rojen 1892 v okvirju avstrijskega cesarstva ter se šolal tudi na Dunaju in v Gradcu).

● Dela prof. Franceta Oražna iz Kansasa. Urednik SD si prizadeva poročati o publikacijah Slovencev v tujih jezikih, v kolikor jih more zaslediti. Doselej smo poročali o dveh člankih, ki jih je profesor agronomске ekonomije dr. France Oražem objavil v reviji Social Order. Po obnovljenem osebnem stiku na zborovanju družbenih ved v New Yorku lahko poročam na kratko še o drugih delih, ki jih je profesor na državnem vseučilišču Kansasa objavil v raznih publikacijah: Kansas State College of Agriculture and Applied Science je izdal Miroslav Krleža, Srbe Antonije Isakovič in Ivo Andrič. Avstrijski kulturni tednik Die Furche pristaeva Andriča Hrvatom (v poročilu v 51-52 številki lanskega letnika z

periment on Verdigris-Like Soil in 1956 (avtorja Frank Oražem in Floyd W. Smith); Journal of Farm Economics je objavil Avgusta 1958 razpravo Economic Aspects of the Effects of Fertilizers, Soil Moisture and Rainfall on the Yields of Grain Sorghum in the "Sandy Lands" of Southwest Kansas (avtorja Frank Oražem in Roy E. Herring); Transactions of the Kansas Academy of Science (1.63, št. 2, 1960) objavljajo razpravo Yield Variability as Explained by Variance Components (avtorja Stanley Wearden in Frank Oražem); The Kansas Agricultural Situation, mesečnik, objavlja v oktoberski številki 1960 članek Farm Management and Sociology (avtorja Frank Oražem in Wayne Rohrer), decemberska številka 1961 pa članek Changes and Challenges in Western Kansas Farm Population (avtorja Frank Oražem in Joseph Hajla).

● Bratci med seboj v Naših razgledih (27.12.1961) piše Anton Zun o novem komunističnem programu, ki ga je sprejela komunistična stranka Sovjetske zveze. Kot je znano, je Suslov napadel jugoslovanske revzioniste, Zun dokazuje v članku Država v socializmu — "država" v komunizmu, da so jugoslovanski komunisti bolj dosledni marksisti kot sovjeti. Sovjetom zlasti očita, da vztrajajo na državnem gospodarstvu, ker po marksistični logiki onemogoča razvoj v socializmu. Komunistični program, ki so ga sprejeli v Moskvi, loči dve fazi po prevzemu oblasti po komunistih: v prvi je potrebna aktivna udeležba vseh državljanov pri upravljanju države in vodstvu gospodarske in kulturne graditve, v drugi pa bo sledila postopna preobrazba v družbeno komunistično samoupravljanje. Zun piše: "Program KP SZ ak-

ceptira tezo o odmiranju države kot "nujnim rezultatu zgodovinskega razvoja" le kot neko vizijo bodočnosti, o kateri pa ni treba, da bi že sedaj razmišljali. Se celo ni potrebno, da bi zavestno usmerjali razvoj, ki naj sproži začetek in stopnjevanje tega procesa. Dobimo vtis, da se je ta teza hočeš nočeš sprejela v program le zato, da bi se ohranil vsaj videz zvestobe marksističnokomunističnemu nauku o odmiranju države... Zdi se namreč, da stalinska era "krepitve države" ni ostala brez posledic, ki pomenijo še danes oviro za socialistični razvoj." Glavni namen vseh teh razlik v finesah je vzdržati videz neodvisnosti od Moskve in s tem dotok ameriških dolarjev. Dejansko ni veliko razlike, ali se komunistična stranka poslužuje kot sredstva za izvajanje svoje diktature državnega aparata ali pa komu — temeljnih državljanov svoboščin ne nudi nobena. dreš

ONTARIO

VAŽNO SPOROČILO

0

ONTARIJSKEM BOLNIŠKEM ZAVAROVANJU

Dobiti posteljo v bolnici je včasih stvar hitre potrebe za nevarno bolno osebo. Zato je življenske važnosti, da je vsaka postelja v Ontario zasedena le, če je to nujno potrebno za pacienta. Pravilna uporaba postelje, je skrb vseh prebivalcev pokrajine.

Da pomaga k čim večjemu številu razpoložljivih bolniških postelj . . . bo komisija, ki upravlja Ontarijsko bolniško zavarovanje (Ontario Hospital Services Commission) dodala poseben doatek zavarovanim osebam, ki sprejemajo bolniško oskrbo, to je možnost tak oimenovane "out-patient" (zunajji pacient) oskrbe, za katero je on ali ona, drugače morala ostati kot "in-patient" (notranji pacient) preko noči v bolnici.

VAŽNO

Ta dodatek se bo upošteval kot veljaven le, če ima bolnica potrebne možnosti in če so te bile odobrene za take "zunajje paciente" po lokalnih bolniških odborih na nasvet njihovega zdravniškega osebja.

TUKAJ SO PODROBNOSTI:

- Dodatek ("benefit") bo kril le bolniške stroške za zdravniško in operacijsko oskrbo, ki bi se drugače izvršile, le, če bi bil sprejet bolnik v bolnico. Primeri zato so gotove manjše operacije, zdravljenje z električnim šokom, krvne transfuzije, i.t.d.
- Pacientov zdravnik bo odločil, ali bo zdravljenje zahtevalo, da ostane bolnik v bolnici, ali pa mu ni potrebno ostati v njej.
- Obiski v že ustaljenih stalnih klinikah za zunanje paciente NE BODO kriti z dodatkom.

PODALJŠANJE "Out-Patient" dodatkov v slučaju hitre potrebe

S prvim marcem 1962, če je zavarovana oseba sprejela v slučaju hitre potrebe pomoč za zlom v dobi 24 ur po nesreči, mu "Ontario Hospital Insurance" krije uslužnosti za "out-patient" preglede, kot so X-zarki, sprememba ali odstranitev mavca, vse do časa, ko je zlom pozdravljen.

Bolniško zdravljenje v slučaju hitre potrebe za druge nesreče kot zlom, bo krilo samo za prvi obisk v bolnici v dobi prvih 24 ur po nesreči.

TOČKE, KI SI JIH VELJA ZAPOMNITI

1. Ontario Hospital Insurance in-patient benefit" krije navadne in splošne bolniške uslužnosti (uporaba operacijske sobe, X-zarki, zdravlila, uslužnosti laboratorija itd) v "standard" oddelku za nedoločeno število dni, dokler so uslužnosti za zdravljenje potrebne.

2. Zavarovančevi otroci prenehajo biti zavarovani (na polici skupaj s starši) ko dopolnijo 19 leto ali se poroče. Ti se morajo takrat zavarovati s samsko ali družinsko polico. Prijavni formulariji so na razpolago v vseh bolnicah, v večini uradov bank in v vseh uradih "komisije".

3. Poročene osebe morajo plačati družinsko premijo.

4. Premija za Ontario Hospital Insurance se ni dvignila: Ostala je še vedno \$2.10 na mesec za samske, in \$4.20 na mesec za družine. Več kot 6,000,000 prebivalcev Ontaria (preko 95% vseh ljudi) ima sedaj to zavarovanje.

Ontario Hospital Insurance NE krije . . .

- bolniške stroške za polprivatne in privatne sobe v bolnici.
- vsako ugotavljanje boleznih ki ni krivo z zavarovanjem, ali ki samo ne zahteva, da bi morali v bolnico kot notranji pacient.
- zdravniške, operacijske stroške, privatno negovalko, zdravlila vzeta na dom, oskrba doma, prevozi z ambulanco ali druge prevozne stroške.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION

2195 Yonge Street, Toronto 7, Ontario

SVETUJEMO: Hranite ta oglas za trenutek, ko vam bo informacija potrebna.